

preiskati, kako velika je škoda. Dožene se lahko, da so poškodovane samo oči, kot najbolj občutljivi del trsa, ali da je trpel tudi enoletni les, ki je istotako zelo občutljiv, ali da so pozeble ne samo oči in enoletni les, ampak tudi stari del trsa. Ako so pozeble samo oči, se more s pravilno rezjo škoda še nekoliko popraviti; je pa pozebel enoletni les, se da škoda že težje popraviti in ne docela; če je pa pozebel stari les — ni več pomoči. Če so poškodovane samo oči, se preišče škoda sledeče: Prereži po dolgosti vse oči ene rozge na trsih v spodnji, srednji in višji legi. Našel bodeš:

Visok sneg je obvaroval mraza spodnje dele trsa. Te trse moramo obrezati sledeče:

Pri rezi na locen, se reže na mesto locna toliko reznikov na 2—4 oči, da bode to število očes enako onim, normalno na locen obrežanim trsom. Za prihodnje leto določene rezervne čepe nareži kakor navadno, da bodeš zamogel naslednje leto trs poljubno obrezati. Trs, obrežan na reznike, ne zahteva, če je bil visok sneg nikake posebne rezi; ako pa je bilo malo ali nič snega in ako ima trs, oziroma rozga do tal poškodovane oči, moramo obrezati trs na ta način, da mu pustimo več reznikov, kakor navadno.

Vrhu tega se pustijo rezniki, ki rastejo zelo nizko (pri zemlji) iz dvoletnega in v sili tudi iz starega lesa. Ako ni bilo snega v vinogradu, se najde, da je trpel trs veliko mraza in da so spodnje oči bolj poškodovane nego zgornje. V tem slučaju se režejo daljši locni, kakor navadno in sorte, katere se režejo na reznike, se v takih slučajih režejo izjemoma na daljši locen, pa tudi na reznike; rezniki se režejo, kolikor le mogoče, visoko na trsu. Na ta način je upati, da bode pridelek večji, ker zgornje oči sigurnejše rastejo in obrodijo, kot spodnje.

V letih s hudim mrazom, se naj reže trs pozneje, kakor navadno, da se bolj razločno vidi, kako daleč je pozebel trs; po tem se ravna rez trsa. Locni se naj tudi še le tedaj privežejo, kadar se že vidi, ali ženejo oči ali ne. Ako oči ne poganjajo, se tisti locen popolnoma odreže, da se prihrani delo in vezilo za vez.

Ako bi dobro poganjale oči od obeh narezanih locnov, kar ni navadno, se odreže en locen, ako bi se bilo bati, da bo oslabela trta, če bi pustili oba locna.

Če je poškodoval zimski mraz tudi enoletni les, se da z umetno rezjo še marsikaj rešiti, vendar pa uspeh ni vsakokrat siguren. Upanje obstoji le v tem, ker ne pozebejo vsi trsi enako močno in da en in isti trs ne pozebe v vseh delih enako. V tem slučaju se reže trs pozneje, kadar se že lahko ugotovi, katero oko bode rastle in katero ne, in kako daleč je trs poškodovan. Pod takimi okolščinami se režejo bolj dolgi locni nego navadno in se pustita dva locna. Režejo se še tudi daljši in več reznikov, kakor navadno. Tudi locni se smejo izjemoma narezati, ki jih sicer ne prenesejo. Locni se vežejo, kadar so že pognali, da zamoremo odrezati vse tiste locne in reznike, ki ne rastejo ali celo malo zelenijo; odreže pa se lahko tudi eden locen, če sta bila puščena dva; ali nekaj reznikov, ako je pogon očes popoln. Močno poškodovani trsi dobe v spomladi in v poletju na starem lesu več ali manj zelenih mladice, katere se pri trebljenju ali mandanju do določenega števila odstranijo, da se morejo ostale dobro razvijati.

Najhujše je, kar se pa pri nas malo kadaj zgodi, če pozebejo tudi stari deli trsa. Posledica tega je, novi odgoj trsa in izguba pridelka je ne le v prvem, ampak tudi večinoma v drugem letu, ker se ne more narezati rodilnega lesa.

Da ne pozebe trta pod požlahtnenim mestom v nizkih, mrazu izpostavljenih legah, se mora trs v jeseni ogrniti z zemljo tako, da se omenjeno mesto zakrije.

Pozebe pa trs kljub temu, potem ne preostaja drugega, kakor da pridobimo iz podlage zelenih mladice, katere se cepijo na zeleno, ali pa se podlaga sama požlahtni na razkol ali v žleb, ali se izpolnijo prazna mesta s pogrobanjem sosednih trt. Pametneje je, take, pozebe izpostavljene lege porabiti za druge kulture.

Ako je prejšnje leto toča poškodovala trs, se ravna rezatev po tem, kako je bil les poškodovan. Če je bil ranjen enoletni les in ako so rane že precej zacepile in jih ni mnogo, tedaj se obreže redilni les na tisti strani trsa, kjer ni bilo ran. Reže razum tega, kakor navadno; ako se pa locen sloči, se mora paziti, da se na ranjenem mestu ne zlomi. Je škoda večja in so rozge zelo ranjene, vendar morebiti ne tako v spodnjih delih, se reže na daljše ali krajše reznike. V tem slučaju je izpad pridelka že zelo občutljiv.

Če so poškodovani tudi stari deli trsa in skorja pobita, zamoremo obrezati trs ravno tako na reznike.

Ker so te rozge še le po toči izrastle, se nahajajo večinoma na starem lesu in rode le izjemoma. Izpad pridelka je v teh slučajih velik.

V tem hudem slučaju se mora pri rezi in poznejšem poletnem delu posebno gledati na novi odgoj trsa. Pri tem se naj pazi, ali so nove rozge dobro prezimile ali ne, in če ni upati na dober les, kar se zgodi pri pozni toči, se mora trs obrezati celo do starega lesa in ga na novo odgojiti. Pridelka tukaj ni.

Imenovati še hočem rez na izrod, ki obstoji v tem, da se v slučaju, ako se namerava opustiti vinograd v celoti ali deloma iz kateregakoli razloga, obreže trs prvo in če potrebno drugo leto tako, da obrodi, kolikor mogoče največ, da se izrabí zadnja moč trsa. Po izkrčenju vinograda se naj neguje več let okopavina ali oves z lucerno, da se zemlja odpočije, nakar se prične z novim nasadom s primerno sorto in podlago.

Poročilo iz zagrebskega sejma od dne 7. februarja t. l. Zelo živahen je bil zadnji zagrebski sejm radi konjskih

kupčij. Vojaški erar je prodajal dražbenim potom za vojaško službo nerabne konje. Vojaški erar je prodal vse konje, pokupili so jih seljaki. Konjske cene so se dvignile pri enem paru od 36.000 K na 40.000 K. Kmetijske konje pa so kupovali italijanski kupci, ki so kupovali konje za srednjo težo in jih plačevali po 60.000 K do 100.000 K par. Cene konjem pa se še bodo dvignile. Za vole I. razreda se je plačevalo 41 do 46 K 1 kg žive vage, II. razreda 36 do 40 K, III. razreda 24 do 27 K. Bosanske vole so plačevali po 33 do 35 K, krave so bile po 32 do 35 K. Telela so plačevali po 54 do 58 K in po 42 do 48 K 1 kg žive vage. Pitane svinje so bile po 120 do 130 K — težje po 104 do 110 K. Prvovrstne bačke svinje pa se plačujejo celo po 180 K.

Tržne cene v Mariboru. 1 kg govejega mesa 1. razreda stane 16 dinarjev, 2. razreda 15 dinarjev, 3. razreda 14 din. Teletina: 1 kg teletine 1. vrste 16 dinarjev, 2. vrste 15 din. Svinjina: 1 kg prašičjega mesa 25 dinarjev. Pšenična moka nularica je 7.50 dinarjev 1 kg. 1 cent sena stane 225 din., ovsene slame 175 dij., 1 kubični meter trdih drv stane 175, mehkih 120 dinarjev.

Vrednost denarja, Ameriški dolar stane 100 do 101 dinarjev, francoski frank stane 6.30 do 6.40 dinarjev. Za 100 avstrijskih kron je plačati 0.15 dinarjev, za 100 čehoslov. kron 310 do 313, za 100 nemških mark 0.36 in za 100 laških lir 485 do 490 dinarjev. V Curihu znaša vrednost dinarja 5.15 centimov (1 centim je 1 para). Od zadnjega poročila je vrednost dinarja poskočila za 20 točk.

Dopisi.

Sv. Jurij v Slov. gor. Umrl je na Malni kmet Janez Muršec, dober mož in zvest naš somišljenik. Na zadnji poti ga je spremljalo izredno mnogo ljudstva. Pogrebci pa so zbrali za Bralno društvo 452 K. Naj v miru počiva!

Sv. Anton v Slov. gor. Zalostno je zapel mrtvaški zvon, ko so v nedeljo, dne 28. januarja belo oblečena dekleta nesle k pogrebu vzdigneno Marijino družbenico Terezijo Močnik iz Brengove. Dolgo že naša župnija ne pomni tako krasnega pogreba, ki je pokazal, kako je bila ona pri vseh priljubljenosti. Dasiravno je že več let bolehal na želodcu, je bila zmiraj vekela in zadovoljna. Kakor se ravno v tem času neveste pripravljajo na poročni dan, tako se je tudi ona, v komaj osem dni dolgi boleznici na vnetju ledvic pripravila na prihod svojega nebeškega ženina, katerega je vedno ljubila čez vse. Rada je zahajala k sv. maši in k sv. sakramentom, zato je še par dni pred svojo smrtjo sprejela sv. obhajilo, ne vedoč, da jej je bilo za popotnico v večnost. Bodi ji zemljica lahka!

Sv. Bolfenk v Slov. ogr. Zadnji pondeljek je bilo pri nas vse na nogah, staro in mlado je hitelo v cerkev gledat odlično nevesto Marijo Svarc iz Biškega vrha, ki je ta dan sklenila zvezo življenja s posestnikom Janezom Požegar iz Trnovca. Dobro Micko so poznali vsi daleč okrog; saj je bila od šolske dobe naprej cerkvena pevka, delavna odbornica bralnega društva, marljiva igralka na domačem odru, pridna družbenica v Marijini družbi in njena skrbna tajnica od časa ustanovitve do danes. Naše najboljšje želje jo spremljajo na novih potih življenja. Za vse delo, trude in veselje Bog ji naj plačilo da! O draga sestra, bodi srečna, naj sreča bo ti tudi večna! Narodni svatje so se spomnili tudi svoje Kmetijske zveze in darovali primerni znesek za njen volilni sklad. Bog jih živi!

Sv. Andraž v Slov. gor. Neprestano je pel zadnje dni mrtvaški zvon zadnjo pesem tukanjem župljanom. Zapustil nas je blagi starček Janez Stebih iz Smolin, star 81 let. Vrste naših odličnih katoliških mož ga bodo pogrešale. Večni mir njegovi duši. — Svoje trudne oči je zatislila k večnemu počitku blaga, krščanska žena Marija Anželj. Trpljenja polno je bilo njeno življenje, trpljenja polna tudi njena dolga bolezen. Naj pri Bogu uživa plačilo. — V Vitomarcih pa je umrl posestnik Frane Čuček po kratki boleznici. — Predpust pa nam prinaša tudi veselo dni. Tri družbenice — vse tri tudi članice naših kat. društev — smo gledali pred oltarjem kot neveste. Kakor se spodobi, smo najslavnejše obhajali njih poročni dan. Da bi bile srečne in tudi vnaprej vnete članice naših organizacij. Bog jih živi! — V nedeljo, dne 4. februarja pa so se poslavljali naši fantje-rekruti. Slovesna služba božja, skupno sv. obhajilo rekrutov, poslovični govor dušnega pastirja — vse to bo ostalo fantom pa tudi vsem drugim v neizbrisnem spominu. Naši možje so pa pridno na delu za našo Kmetisko zvezo. Za udnino in volilni sklad so nabrali nad 1000 K. Ne manjka zagrizenih nasprotnikov, a ne manjka tudi, hvala Bogu, odličnih katoliških mož, ki stoje trdno kakor skala za naša katoliška načela. — Bog živi naše vrste!

Polenšak. Čudimo se samooblastnosti našega šolnika, ki je postal tako predrzen, da fantkom Orličem v šoli grozi, da ne bo noben skozi poletje oproščen, če ravno tudi ima pravico do oproščenja. Radovedni smo, če imamo naš sokolaš tako veliko oblast! O tem prosimo, da nam v cenjenem »Slovenskem Gospodarju« uredništvo odgovori! — Opomba: Prosimo, naznanite tajništvu naše Kmetijske zveze vsak posamezni slučaj! Bomo potrebno preskrbeli po naših zastopnikih.

Polenšak. Občni zbor Kmetijske zveze na Polenšaku pri Ptuj. V nedeljo, dne 4. t. m., je imela tukajšnja krajevna organizacija KZ svoj občni zbor, kateri se je vršil v mežnariji ob veliki udeležbi naših zavednih mož. Ta občni zbor je pokazal, da smo tudi mi Polenšani sili sleparij in lumparij naših izdajalcev, izkoriščevalcev, laži-samostojnežev ter da je že veliko pametnih mož zapustilo to stranko ter se vračajo v našo sredino pod prapor KZ. Za predsednika je bil izvoljen g. Franc Slama, kmet v Polencih. Upamo, da s pomočjo SKZ bomo tudi mi Polenšani ob prihodnjih volit-

vah pokazali, da se ne damo več za nos voditi od raznih lažljivih prerokov.

Polenšak. Naš novi konjač g. Duh iz Hlaponec je v svoji naprednosti postal tako predrzen, da hoče posestnikom vzeti pse, ki jih imajo v hiši zaprte s pravilno znamko in nagobčnikom. In to se najraje prigladi pri naših pristaših, a psov gg. naprednjakov, ki prosto brez nagobčnikov okoli letajo, ne vidi. Tej dvojni meri g. konjača se mi čudimo in mu povemo, da se ne bomo dali šikanirati.

Svetinje pri Ormožu. Na veseli gositi g. Josipa Galunder in gospodične Barike Vraz se je nabralo za svetinjskega Orla 73 D 50 p. Pristrčna hvala! Bog živi! Dne 4. februarja se je poročil v Svetinjah g. nadučitelj Adolf Friedl z gospodično Anico Kosi. Isti dan se je poročil g. orožnik Pavel Šošter z gospodično Bariko Rakuša, hčerko kapelnika svetinjske godbe. Bog daj srečo in blagoslov.

Ormož. Pripravljalni odbor za stavbo Katoliškega doma v Ormožu vabi vse, svoječasno izvoljene odbornike in druge dobrotnike, da se zanesljivo udeležijo seje, ki se vrši v nedeljo, dne 18. svečana 1923 po rani službi božji v Kletarski gostilni v Ormožu. Na dnevnem redu je poročilo predsednika, tajnika in blagajnika, ter slučajnosti. K polnoštevni udeležbi vabi odbor.

Ormož. Obrtniki Ormoža in okolice se prijazno vabijo na obrtniški shod, ki se vrši dne 18. februarja ob 8. uri v lokalih g. Bauer. Obrtniki-tovariši, s svojo udeležbo pokažite, da vam je napredek in dobrobit prvo in da se zavedate, da le v skupnem delu in v skupnem nastopu je moč in se da kaj doseči. Na dnevnem redu so zelo pereča vprašanja. Govornik pride iz Ljubljane. Pridite polnoštevno! Na svidenje!

Zdole pri Brežicah. Zadnji dopis iz Zdole je tako razburil Borovinškovega ateka, da ga ni zdaj nič na svetlo. Pravili smo že, da je strasten republikanec. Med vojsko se je klatil po Nemčiji, menda se je tam politike naučil. Seveda, delati se mu ne ljubi. Pa bi rad bil poslanec, zato hodi agitirat za Novačanovo republiko. Mihel, le pojdi nazaj v Holandijo in tam vpelji svojo republiko, pri nas je ne boš.

V libijski puščavi.

Roman.

Angleški spisal A. Conan Doyle.

(Dalje.)

Poveljnik je čakal, da je dragoman končal svoj govor. Tedaj pa je dal kratko povelje in črnc z dolgim, rjavo marogastim mečem je pristopil.

Dragoman je zacvilil, kakor zajec in se obupno spet vrge v pesek.

«Kaj je to, Cochran?» je vprašal Brown. Polkovnik je namreč svojčas služil v egiptovski vojski in je bil edini med potniki, ki je razumel par besed arabski.

«Kolikor razumem, je poveljnik mnenja, da ni vredno vlačiti dragomana seboj po puščavi, ker bi nihče zanj ne plačal odkupnine. Za sužnja pa jim je preslab.»

«Siromak —!» je pomilovalno vzkliknil Brown. «Povejte mu, Cochran, povejte poveljniku, naj ga pusti živeti! Da bi ga zaklali kar tu le pred nami, tega vendar ne moremo dovoliti! Recite, da bomo zložili odkupnino zanj! Jaz koj ponudim vsako sprejemljivo vsoto!»

«Tudi jaz se obvežem, da bom dal, kolikor bo v mojih močeh!» je vzkliknil Belmont.

«Napravili bomo pisмено pogodbo!» se je uslužno vtaknil vmes odvetnik Stephens. «Če bi imel pero in črnilo, koj bi sestavil pogodbo, in poveljnik se sme zannesti, da bi odgovarjala vsem pravnim predpisom.»

Toda polkovnikova arabščina je bila pomanjkljiva in poveljnik ga ni poslušal. Mansur pa je bil preveč zmeden, da bi bil razumel velikodušno ponudbo izletnikov. — Črnc z mečem je pogledal svojega zapovednika, njegova svetločrna roka je šinila kvišku in meč je zažvižgal po zraku —

V istem hipu pa je dragoman nekaj zavpil, meč je zaostal sredi pota in poveljnik in njegov pobočnik sta se z nenavadno radovednostjo spet obrnila. Se drugi so pristopili in tesna gruča se je strnila okrog stokajočega in moledujočega Mansurja.

Polkovnik ni razumel, kaj je vzrok te nenadne izpremembe. Še manj so drugi umeli, kaj pravi Mansur radovednim dervišem.

Hipoma pa je šinila Stephensu grozna misel skozi možgane — Zaslutil je, kaj pripoveduje dragoman.

«O — ti hudoba izdajalska!» je divje zakričal. «Molči, molči, nesrečnež —! Molči! Bolje da umreš, tisočkrat bolje da umreš!»

Prepozno —!

Ni bilo dolgo, pa so ujetniki na lastne oči videli, s čim si je hotel strahopetni Mansur rešiti življenje —

Videli so, kako je poveljnik prezirljivo pokimal. Na njegovo strogo lice je stopil izraz zaničevanja, kakršnega ima pošten človek za izdajalca. Mansur je z naglim, drhtečim glasom nekaj pripovedoval in kazal proti griču. Tolpa dvanajstih dervišev je na poveljnikovo besedo planila po stezi na vrh griča in izginila za robom.

Ujetnikom so zatrepotali živci v strahotnem pričakovanju —

Mučen molk je zavladal —

Mahoma pa ga je pretrgalo divje, zmagovito vpitje, kriki groze in iznenadenja so se vmešavali in trenutek pozneje so se prikazali derviši na robu planote in sredi med njimi obe ženski —

(Dalje prihodnjic.)